

Utbildningsinspektion i Fröjereds skola

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Fröjereds skola	Antal barn/elever/studerande
Grundskola	46
Förskoleverksamhet	27
Skolbarnsomsorg	25
Förskoleklass	5

Vid Fröjereds skola finns förskola, skolbarnsomsorg, förskoleklass samt grundskola årskurs 1-5. Upptagningsområdet är den kringliggande landsbygden och många av barnen åker skolskjuts till skolan.

Skolans personal utgör ett gemensamt arbetslag. Vid skolan finns matsal och tillagningskök. Maten som serveras tillagas på skolan.

Skolan är den minsta skolan i kommunen. Den består av två äldre byggnader som för några år sedan byggdes samman genom en ny del där förskolan nu ligger. Skolan har fina välutrustade lekytor utomhus och stor tomt med gamla fruktträd. På gångavstånd finns en s.k. skolskog. Skolans yttre miljö är idyllisk och elever har tillgång till fin natur, bra lekredskap och klätterträd. Nära skolan finns ett naturbad i Tidån. Skolan ligger mitt i ett mycket litet samhälle.

Genomförandet av inspektionen i Fröjereds skola

Skolverket sände den 5 december 2003 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för Fröjereds skola har bestått av undervisningsråden Maria N. de Agé och Kjell Ahlgren. Verksamhetsbesök och elevintervjuer i Fröjereds skola genomfördes den 1 april 2004 och intervjuer med lärare gjordes den 2 april 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Fröjereds skola, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Fröjereds skola genomfördes intervjuer med elever, rektor, områdeschef och lärare. Lektioner i samtliga årskurser besöktes samt förskola och skolbarnsomsorg.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Fröjereds skola känner eleverna till vad demokrati är och de får tillämpa det i praktiken. De kan uttrycka sina åsikter och enligt en nyligen genomförd enkätundersökning framkommer att de tycker det är viktigt att få vara med och bestämma och att de också anser att de får det. De har olika val att ta ställning till. Och de har lärt sig att ställa upp på majoritetsbeslut.

Eleverna accepterar inte mobbning och de tar hänsyn till varandra och hjälper varandra. Lärarna tycker att eleverna arbetar bra och tar ansvar för sitt lärande. Eleverna uppges ha förståelse för varandras olikheter. Samtidigt framkom krav, från eleverna, på rättvisa mellan elever då frågan om att sälja majblommor togs upp i en klass. Av förtjänsten går 20 procent till klassen för att användas till klassresa. Läraren bad eleverna att på en lapp anteckna hur många blommor de ville sälja. En diskussion uppstod då om huruvida någon skulle kunna välja att inte alls sälja majblommor. En elev uttryckte att det ju inte var rättvist om inte alla sålde blommor. Läraren föreslog att alla kan i alla fall sälja minst en. Detta föreföll eleverna uppfatta som en bra lösning.

Eleverna tar ansvar för sin miljö. De ser det som självklart att städa efter sig. Bland eleverna utses matvärdar som förbereder lunchen. I klasserna finns även elever som utses till något som kallas Veckans värdar. De vattnar blommor, delar ut papper, tar hand om vissa morgonrutiner m.m. Skolan planerar nu att även ha utevärdar som skall ansvara för att lekredskapen tas in efter rasterna.

Eleverna på skolan är mycket trygga och de uppger att de har bra kamrater där. De flesta elever ser fram emot att gå till skolan och de tycker i allmänhet att utbildningen är meningsfull men att det ibland kan vara för lite utmaningar.

Sammanfattningsvis utvecklar elever vid Fröjereds skola på ett bra sätt kunskaper vad gäller normer och värden. De kan tillämpa demokratiska arbetsformer och de tar ansvar för varandra och skolans miljö.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Fröjereds skola har lärarna i allt större utsträckning börjat prata med eleverna om målen för undervisningen. Exempelvis har eleverna nu förstått att de genom att stå inför klassen och berätta om något så arbetar de för att nå målet att kunna framträda, berätta och uttrycka sig.

Eleverna kan arbeta både självständigt och i grupp. De får lära sig att planera sitt arbete och i viss utsträckning även utvärdera sin egen arbetsinsats. I exempelvis slöjd har eleverna en planeringsbok i vilken de skriver vad de skall göra, hur det har gått med arbetet och de betygssätter till och med sig själva. Läraren följer noga att de gör vissa angivna saker varje läsår. Eleverna har en realistisk uppfattning om sin egen förmåga. Skolan har börjat arbeta med individuella utbildningsplaner och elevernas kunskapsutveckling följs genom dessa, genom SOL-schema, diagnoser, prov, förhör, redovisningar m.m. Vissa diagnoser och tester är gemensamma för kommunens alla skolor.

Föregående läsår var det två elever som inte lyckades fullt ut i de nationella proven. I år är det en elev som inte når målen för årskurs 5.

Sammanfattningsvis utvecklar eleverna vid Fröjereds skola kunskaper och färdigheter i enlighet med målen i läroplan och kursplaner.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Fröjereds skola är verksamheten utformad i enlighet med demokratiska värderingar. Eleverna ges i varierande utsträckning inflytande. Schemalagd undervisning i EQ ges varje vecka. Eleverna uppger att lärarna inte gör någon skillnad mellan pojkar och flickor och att lärarna inte har några favoritbarn.

De kan välja inriktning på temaarbete, sätt för redovisning eller material att arbeta med. I slöjden kan de ofta välja vad de vill tillverka. Personalen arbetar för att utveckla elevernas inflytande. Mest inflytande har eleverna över utemiljön. Personalen har för avsikt att låta eleverna, i större utsträckning än nu, vara med och planera temaarbeten.

Det finns klassråd och i matematik förekommer planeringssamtal där de pratar om mål i matematik. Även elevråd finns och där tas enbart frågor som handlar om lekredskap, kiosk, uppehållsrum m.m. upp.

Det finns en plan mot mobbning för Treklövers utbildningsområde i vilket Fröjereds skola ingår. Den beskriver såväl förebyggande insatser som åtgärder vid förekomst av mobbning. Däremot innehåller den inget om arbetet mot rasism och främlingsfientlighet eller åtgärder då vuxna kränker elever eller tvärtom.

Bland de förebyggande insatserna på skolan kan nämnas blandade grupper i Elevens val, tvärgrupper vid utedagar m.m. För närvarande finns inget känt fall av mobbning. Det finns en del oskrivna regler för skolan och de överförs från äldre till yngre elever. Exempelvis får inte eleverna gå över vallen bredvid ån. Eleverna vet inte vem som bestämt dessa regler. Vissa klasser har egna regler uppsatta på väggen.

Utvecklingssamtalen fungerar bra och eleverna får stort utrymme. Före utvecklingssamtalen skickas målen hem samt ett skriftligt information med frågor att besvara/diskutera. Föräldrarna får också information genom veckobrev från skolan. Föräldramöten hålls minst en gång varje höst. Samverkan med föräldrarna sker även genom en aktiv föräldraförening.

Föräldrar och lärare har tillsammans arbetat med utemiljön. Föräldraföreningen arbetar mycket med praktiska frågor såsom disco, trivselträffar, maskerad, cykeldag, anskaffande av bandyklubb m.m. En förälder har tillverkat skolans utemöbler.

Representanter för föreningen har gått en egen skyddsron på skolan. De skickade en lång lista med förslag till åtgärder till byggnadsnämnden vilket inte uppfattades odelat positivt. Ordföranden i nämnden har nu bett att få vara med på kommande personalmöte.

Eleverna är i övrigt nöjda med utemiljön med lekställen och klätterträd. Stämningen på skolan är bra och såväl elever som personal trivs. Elever säger att lärarna är snälla.

Lärarna försöker uppmuntra eleverna till fysisk aktivitet såväl på skoltid som på fritid. På en stor tavla i skolans vestibul sätter de barn som utövat någon aktivitet under minst 30 minuter upp en lapp med datum, namn och genomförd aktivitet samt förälders signatur. Då och då sker en utlottning av t.ex. badbiljett till dem som redovisat aktiviteter.

Sammanfattningsvis råder en mycket positiv stämning vid Fröjereds skola. Skolans personal har ett inbjudande förhållningssätt till såväl elever som föräldrar. Skolan bedöms vara en mycket bra miljö för lärande. Det formella inflytandet fungerar och eleverna har i varierande grad inflytande i den dagliga verksamheten. Skolans program mot kränkande behandling bör utvecklas till att även omfatta arbetet mot rasism och främlingsfientlighet samt åtgärder då vuxna kränker elever eller tvärtom.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I Fröjereds skola arbetar man i tre åldersblandade grupper, en med förskoleklass och årskurs 1, en med årskurserna 2 och 3 samt en med årskurserna 4 och 5. Orsaken till de åldersblandade grupperna är inte pedagogiska utan har valt för att kunna få rimliga grupper utifrån skolans lärarresurser.

Verksamheten för förskoleklassen består omväxlande av förskoleverksamhet och verksamhet som liknar verksamheten i årskurs 1. Inspektörerna såg barn som satt och lyssnade på högläsning och samtalade om innehållet, barn som hade fri lek samt barn som tränade bokstäver.

Undervisningen för årskurserna 1-5 planeras i stor utsträckning av läraren och ibland får eleverna föra in planeringen i en egen planeringsbok. I någon klass skriver barnen in planeringen och i en annan får de färdiga lappar att klistra in. Innehållet på dessa lappar är anpassade efter den enskilda eleven.

Dagens schema och uppgifter finns uppskrivna på tavlorna i klassrummen. Normalt har alla elever samma grunduppgifter medan tilläggsuppgifterna kan variera. Eleverna har en individuell planering som avspeglar hur långt de kommit. När eleverna är klara med de planerade uppgifterna kan de själva välja vad de skall arbeta med såvida inte läraren även angett extrauppgifter. Det innebär att eleven då kan välja att arbeta med annat ämne än övriga elever i gruppen.

Personalen har inte medvetet arbetat med olika lärstilar men anser att de genom temaarbete möjliggör för eleverna att kunna lära på olika sätt. De försöker variera lärandet men har inte något genomtänkt arbete i detta avseende ännu. Eleverna arbetar omväxlande enskilt och i grupp. De tränas att redovisa sitt arbete på olika sätt såsom muntliga redovisningar och bildkollage m.m. Inspektörerna tog del av ett par olika sådana muntliga redovisningar. Under arbetspassen är det en viss rörlighet bland eleverna. En del elever går, ensamma eller med en eller ett par kamrater, och sätter sig på något annat ställe för att arbeta mer avskilt.

Läxor förekommer inte så ofta men om eleven inte hunnit med sin planering så får eleven ta hem och göra klart.

Skolan försöker att ha mycket verksamhet utomhus och eleverna har exempelvis haft "syslöjd" och matematik ute. Ibland går de till skolskogen för att göra en undersökning, hitta svaren på frågor eller "forska". De har vid sådana tillfällen tittat efter fåglar, letat efter spår, räknat årsringar m.m.

De äldre barnen får ibland utvärdera undervisningen. I förskoleklass och årskurs 1 förekommer det sporadiskt. Personalen söker utveckla former för mer

regelbunden utvärdering. Då nytt avsnitt i undervisningen planeras pratar man med barnen om hur arbetet varit under det föregående.

Kunskapsutvecklingen följs och dokumenteras genom uppföljning av de individuella utvecklingsplanerna, genom SOL-schema, diagnoser, prov, redovisningar m.m. Det finns speciella blanketter för de individuella utvecklingsplanerna. De omfattar såväl läroplanernas övergripande mål som ämnesmål.

Några få elever riskerar att inte nå målen och för dem finns åtgärdsprogram. De får stöd enskilt. Övrigt stöd ges mest inom klassens ram. Ytterligare en eller ett par elever kan komma att få åtgärdsprogram inom en snar framtid. Genom att det är små elevgrupper på skolan så klarar man oftast av att ge stöd inom den egna gruppen.

Pojkar och flickor behandlas lika men, enligt lärarna, ber pojkar oftare om hjälp än flickor. Att pojkar och flickor redan i årskurs 3 utvecklat olika intressen framträdde dock tydligt vid arbete med att på pappret inreda ett rum. Pojkar möblerade med stereomöbler, TV-möbler, datorbord, knivställ m.m. Flickorna valde fåtöljer, sängar, mattor m.m.

Personalen uppger att det centrala resursteamet ger mycket bra stöd. Bra rutiner för arbetet finns. På skolan finns nu extra resurser motsvarande 0,8 tjänster, utöver den i budget tilldelade resursen tillgängligt för att stödja ett par barn.

Skolan ligger i en bygd där många är engagerade i kyrklig verksamhet och det förekommer en del inslag med koppling till religion, t.ex. vid jul och lucia. Präst medverkar i vissa sammanhang och det förekommer psalmsång men inte böner. Det finns inga elever på skolan med annan kulturell eller religiös bakgrund varför inte detta har upplevts som något problem. Inspektörernas frågor kring detta väckte vissa tankar hos personalen som uppgav att de kommer att vara mer observanta på frågor om saklighet och allsidighet i fortsättningen.

Sammanfattningsvis kännetecknas verksamheten på Fröjereds skola av en medvetenhet om läroplanens uppnående- och strävansmål samt ett varierat arbetssätt. Lärarna arbetar för att göra eleverna medvetna om målen. Undervisningen är till stor del lärarstyrd men bland annat genom temaarbeten ges eleverna möjlighet att påverka innehållet. Inspektörerna gör bedömningen att verksamheten främjar elevernas lärande. Det är dock inte helt tydligt att tiden alltid utnyttjas på ett optimalt sätt. Vidare bör man från skolans sida utvärdera om alla inslag i undervisningen i samband med storhelger är sakliga och allsidiga.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

I Fröjereds skola finns ingen aktuell lokal arbetsplan för enbart skolan. Vidare påtalar personalen att det är svårt att hinna med planeringen på den tid de har. I en pärm, benämnd A-plan och placerad i lärarrummet, finns en del centralt framtagna dokument samlade.

Fröjereds skola ingår i ett utbildningsområde som omfattar tre landsbygdsskolor. Valstads skolas rektor är även områdeschef för övriga skolor inom utbildningsområdet. På Ekedalens skola finns en rektor som även har hand om barnomsorgen inom utbildningsområdet. För Fröjereds skola delar områdeschefen och rektorn på ansvaret. De är på Fröjereds skola en dag var per vecka. Sammanlagt finns ledningsresurser motsvarande 1,8 tjänster för de tre skolorna i utbildningsområdet men det skall öka till 2,0 tjänster. Enligt områdeschef och rektorn går det bort en del arbetstid till resande mellan orterna inom rektorsområdet.

Personalen uppger att de har två rektorer med samma status, områdeschefen samt rektorn vid Ekedalens skola. Det är slumpartat vem man vänder sig till vid eventuella behov av stöd eller råd men oftast har det varit rektorn. Eleverna uppger att de har två rektorer och båda rektorerna träffar föräldrar.

Områdeschefen är med på arbetsplatsträffarna och har hand om elevråd och miljöråd. Rektorerna har mer av personalkontakter och har extra ansvar för förskolan. Båda delar på utvecklingssamtal med personalen. Vid elevvårdskonferens medverkar de omväxlande.

Det finns ingen separat kvalitetsredovisning för Fröjereds skola. Arbetet med kvalitetsredovisningen och kvalitetsarbetet i övrigt har enligt personalen varit ostrukturerat och präglats av att skolan flyttats mellan utbildningsområden och det har varit otydligt vad som förväntats av dem. Personalen har inte fått ta del av den planering som kommunen har avseende löpande utvärderingar under året. Personalen har gjort en del utvärderingar men ingen har frågat efter dem. Fröjereds skola finns med i kvalitetsredovisningen för utbildningsområdet där ett par av sidorna kortfattat beskriver arbetet med skolplanens politiska mål. Ingen redovisning av skolans generella måluppfyllelse finns.

Personalen uppger att de själva arbetar med att utveckla ålderblandade utedagar, fadderbarnssystem och portfolio. Innevarande läsår har tid till löpande utvärderingar avsatts. Vidare nämns att all personal inom utbildningsområdet, dvs. vid de tre landsbygdsskolorna, träffas då och då. Detta uppskattas av personalen

Sammanfattningsvis är styrning och ledning av skolan otydlig. Personal, elever och föräldrar uppfattar det som om skolan har två rektorer. Detta måste enligt inspektörernas bedömning åtgärdas.

Kvalitetsredovisning finns endast för utbildningsområdet men ett par sidor avser specifikt Fröjereds skola. Den utgår från skolplanens mål. Däremot finns ingen redovisning och analys av de generella resultaten för skolan och således inte heller eventuella förslag till åtgärder med anledning av en sådan analys. Utvärderingarna har av politikerna styrts mot skolplanens mål och inte mot de nationella målen. Detta är enligt inspektörernas bedömning en brist som måste åtgärdas. Vidare är det inte tillfredsställande att en lokal arbetsplan saknas.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

I Fröjereds skola har eleverna tillgång till den utbildning och de val de skall ha. Till skillnad från kommunens övriga skolor erbjuds eleverna vid Fröjereds skola även Elevers val. Nytt utbud av ämnen och inriktningar utformas med några veckors intervall. Inspektörerna har tagit del av det utbud som erbjöds i början av terminen och det omfattade ett allsidigt och intresseväckande utbud.

Eleverna har idrott endast en gång per vecka och som kompensation försöker lärarna att organisera mer utomhustid vid övrig undervisning. En timme per vecka används specifikt för rörelse, ibland enbart som rörelse, ibland som någon form av undersökning.

Viss tid av slöjden går bort till resor till idrott och bad. Läraren i slöjd har sett till att elever som regelbundet missar viss tid får en extra lektion var tredje vecka.

Sammanfattningsvis får eleverna tillgång till pedagogisk verksamhet i den omfattning och av den kvalitet som föreskrivs i författningarna.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

I Fröjereds skola finns möjlighet att bedriva undervisning i alla ämnen utom för idrott. Eleverna åker buss till Tidaholm då de behöver tillgång till idrottshall eller simhall. En del speciella lösningar finns på skolan. Exempelvis används samma sal för träslöjd, bild och engelska. Detta är möjligt genom att hyvelbänkarna försetts med uppfällbara bordsskivor. Viss del av den maskinella utrustningen finns i en lokal i källaren, exempelvis bormaskinen. Enligt slöjdlärare och elever fungerar detta bra. Salen för textilslöjd används även som lekrum för de mindre barnen.

Det finns 3,3 lärartjänster på skolan och de är bemannade med utbildade lärare. Skolan får ett litet resurstillskott utöver den kommunala normen på grund av att de är en så liten skola. Ingen av lärarna har ämnesutbildning för textilslöjd varför den undervisningen sköts av en lärare som är intresserad av sömnad. I träslöjd undervisas elever av en fritidspedagog som även har slöjd på ytterligare några små skolor. Han har erfarenhet från undervisning på andra skolor. Vidare har han erfarenhetsutbyte med utbildad slöjdlärare i kommunen.

Kompetensutveckling drivs såväl genom centrala initiativ som genom lokala. För varje lärare finns en viss summa avsatt för egna behov och fördelningen av de medlen görs normalt inom varje arbetslag. Under de senaste åren har speciella insatser riktats mot värdegrundsarbetet, arbetslagsutbildning och kompetensutveckling genom internpraktik.

Genom centralt initiativ har alla lärare det senaste året tagit del av utbildning i bedömning/betygssättning. Nästa läsår kommer lärarna att få del av en utbildning avseende matematikundervisningen. Personalen uttryckte uppskattning över den centralt organiserade kompetensutvecklingen.

De egna medlen för kompetensutveckling kommer att läggas på utveckling av arbete med portfolio.

Skolan har rymliga och trivsamma lokaler väl anpassade för den verksamhet som bedrivs där. Läromedel och övrig utrustning finns. Lokalerna fungerar även för elever med funktionshinder. Eleverna påtalar dock att det luktar illa i duschen ibland.

Skollunch av bra kvalitet tillhandahålls i en matsal i skolan. Maten tillagas på skolan.

Sammanfattningsvis är tillgången till resurser kompetensmässigt och materiellt utmärkt.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Fröjereds skola är av god kvalitet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- skolans handlingsprogram mot kränkande behandling,
- skolans normer/regler för arbetet i skolan bör regelbundet aktualiseras och vid behov revideras. Eleverna bör involveras i detta arbete,
- skolans personal bör utvärdera huruvida tiden används på ett optimalt sätt vid skolan och
- personalen bör utvärdera om undervisningen i samband med storhelger i alla avseenden är saklig.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Styrning och ledning av skolan är otydlig. Personal, elever och föräldrar uppfattar det som om skolan har två rektorer (2 kap. 2 § skollagen).
- Kvalitetsredovisning finns endast för utbildningsområdet och ett par sidor avser specifikt Fröjereds skola. Den utgår dock enbart från skolplanens mål och inte från de nationella målen. Kvalitetsredovisningen saknar även analys av de generella resultaten för skolan och innehåller således inte heller eventuella förslag till åtgärder med anledning av en sådan analys (1 och 2 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen i grundskolan skall det finnas en arbetsplan på skolnivå. Sådan plan saknas (2 kap. 23 § grundskoleförordningen).

Datum

Ort

2004-08-16

Göteborg

Maria N. de Agé

Kjell Ahlgren